

RP 79/2019 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 4 och 8 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning, 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag och 10 § i lagen om statliga exportgarantier

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning, lagen om statens specialfinansieringsbolag och lagen om statliga exportgarantier ändras.

I syfte att främja exporten och trygga exportfinansieringssystemets konkurrenskraft föreslås det i denna proposition att Finlands Exportkredit Ab:s maximifullmakt för beviljande av export- och fartygskrediter höjs med 11 miljarder euro till 33 miljarder euro och maximibeloppet för ränteutjämningsfullmakten höjs med 11 miljarder euro till 33 miljarder euro samt maximifullmakten för de exportgarantier som Finnvera Abp beviljar höjs med 11 miljarder euro till 38 miljarder euro.

Dessutom föreslås det att lagen om statens specialfinansieringsbolag ändras så att maximibeloppet för Finnvera Abp:s utestående lånekapital och låneprogram med statlig borgen höjs med 5 miljarder euro till 20 miljarder euro. Avsikten är att främja konkurrenskraften i fråga om finansieringen för finländska företag som exporterar kapitalvaror och på så sätt förbättra företagens möjligheter att få exportaffärer.

Lagarna avses träda i kraft senast vid ingången av 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	5
2.1 Gällande lagstiftning och praxis	5
2.2 Praxis.....	6
2.3 Den internationella utvecklingen	7
Inledning.....	7
Sverige.....	7
Norge.....	8
Danmark.....	8
Österrike.....	9
Italien.....	9
Tyskland.....	9
Frankrike	9
Slutsatser	10
2.4 Bedömning av nuläget	10
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	11
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	13
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	14
4.2 Utveckling av finanstillsynen samt operativ riskhantering inom den offentliga exportfinansieringen	15
4.2.1 Risker och riskhantering inom den offentliga exportfinansieringen.....	15
4.2.2 Utveckling av finanstillsynen	19
4.3 Samhälleliga konsekvenser	19
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	20
DETALJMOTIVERING	21
1. LAGFÖRSLAG	21
1.1 Lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning	21
1.2 Lagen om statens specialfinansieringsbolag.....	21
1.3 Lagen om statliga exportgarantier.....	22
2 IKRAFTTRÄDANDE	23
LAGFÖRSLAG	24
Lag 1 om ändring av 4 och 8 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning.....	24
Lag 2 om ändring av 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag.....	25
Lag 3 om ändring av 10 § i lagen om statliga exportgarantier	26
BILAGA	27
PARALLELTEXT	27
Lag1 om ändring av 4 och 8 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning.....	27
Lag 2 om ändring av 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag.....	28
Lag 3 om ändring av 10 § i lagen om statliga exportgarantier	29

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Vid ingången av 2012 infördes ett finansieringssystem i form av krediter för export- och fartygskrediter baserat på Finnvera Abp:s (nedan också Finnvera) medelanskaffning genom att lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011, nedan *exportkreditlagen*) stiftades. Syftet med exportkreditlagen är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export och för inhemska fartygsleveranser. Finansieringen beviljas av Finnveras dotterbolag, Finlands Exportkredit Ab (nedan också Exportkredit). Enligt lagen ska i bolagets verksamhet beaktas sådana internationella överenskommelser om export- och fartygskrediter och om ränteutjämning som är bindande för Finland, internationella konkurrensfaktorer samt miljökonsekvenserna och övriga konsekvenser av projektet. Med internationella överenskommelser avses i synnerhet arrangemang för offentligt understödda exportkrediter av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD, nedan OECD:s exportkreditavtal). Enligt exportkreditlagen täcks kreditriskerna i samband med export- och fartygskrediter genom exportgarantier eller fartygsgarantier som Finnvera beviljar.

I fråga om en stor del av de exportprojekt som förutsätter finansiering genom långfristiga exportkrediter begärs utöver Finnveras garantianbud också ett finansieringsanbud från Exportkredit. Utöver stora kapitalvaruaffärer görs det förfrågningar om finansiering också för relativt små affärer. På grund av det rådande läget har fullmakterna för exportfinansiering höjts åren 2014, 2016 och 2017.

Efterfrågan på finansiering av exportkrediter och framför allt fartygskrediter har lett till att det maximibelopp på 22 miljarder euro för export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som grundar sig på Finnveras medelanskaffning redan inom de närmaste månaderna kommer att visa sig vara för litet i förhållande till efterfrågan på exportfinansiering. Situationen håller på att leda till att Exportkredit troligtvis kan ge kunderna nya anbud endast i begränsad utsträckning och på det villkor att fullmakterna räcker till. Eftersom de kreditrisker som exportkrediter medför täcks genom exportgarantier, leder den ökade efterfrågan på finansiering på motsvarande sätt till att också maximibeloppet för beviljande av exportgarantier kommer att överstiga den nuvarande maximifullmakten senast i början av nästa år.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Antti Rinnes regering ska det säkerställas att Finnveras befogenheter är tillräckliga med beaktande av riskhanterings behov.

I propositionen föreslås det att maximifullmakten för exportfinansiering ska höjas till 33 miljarder euro för att trygga de finländska exportföretagens konkurrenskraft. Det föreslås att ränteutjämningsfullmakten i exportkreditlagen på motsvarande sätt ska höjas till 33 miljarder euro, eftersom de flesta export- och fartygskrediter har fast ränta och förbrukar ränteutjämningsfullmakten. Det föreslås att bevillningsfullmakten i lagen om statliga exportgarantier (422/2001, nedan *exportgarantilagen*) höjs till 38 miljarder euro, eftersom kreditriskerna i samband med de export- och fartygskrediter som Exportkredit finansierar täcks genom exportgarantier och fartygsgarantier som Finnvera beviljar.

RP 79/2019 rd

I anslutning till Finnveras medelanskaffning föreslås det att lagen om statens specialfinansieringsbolag ändras så att bolaget kan ha utestående lånekapital med statlig borgen till ett motvärde av högst 20 miljarder euro. Det föreslås att maximibeloppet höjs med fem miljarder euro, eftersom den medelanskaffning som riktas till Finnveras exportfinansiering grundar sig på statlig borgen när behovet av höjning grundar sig på den förväntade ökning av de ansvar som höjts i exportfinansieringen (köparkreditfinansiering).

2 Nuläge

2.1 Gällande lagstiftning och praxis

I exportkreditlagen föreskrivs det om de villkor och principer som ska tillämpas på offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning. Enligt 1 § i exportkreditlagen är syftet att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att det erbjuds internationellt sett konkurrenskraftig finansiering för export och för inhemska fartygsleveranser. En förutsättning för att exportkredit ska beviljas är att finländska intressen främjas.

Genom exportkreditlagen infördes ett exportfinansieringssystem i form av krediter, där de medel som används till export- och fartygskrediter grundar sig på Finnveras medelanskaffning. I systemet beviljas export- och fartygskrediterna via Exportkredit, och bestämmelser om dess verksamhet finns i *lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab* (1136/1996). I 4 § i exportkreditlagen fastställs i nuläget 22 miljarder euro som maximibelopp för export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning.

Exportkredit administrerar också ränteutjämningsverksamheten för krediter med fast ränta. Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal på basis av vilka de kan bevilja köparkrediter med fast ränta (CIRR-ränta) enligt villkoren i OECD:s exportkreditavtal. För krediter som Exportkredit finansierar fattar bolaget ett ränteutjämningsbeslut som motsvarar ränteutjämningsavtalet. Maximibeloppet för ränteutjämningsfullmakten enligt 8 § i exportkreditlagen är nu 22 miljarder euro.

För CIRR-krediter med fast ränta bestäms referensräntan enligt avkastningen av statens långfristiga masskuldebrev ökad med en fast marginal på 100 baspunkter.

Bestämmelser om statens specialfinansieringsbolag, Finnvera, finns i *lagen om statens specialfinansieringsbolag* (443/1998, nedan *bolagslagen*). På basis av *lagen* skaffar Finnvera finansiering från olika finansieringskällor för att finansiera de export- och fartygskrediter som Exportkredit beviljar. Den finansiering som Finnvera skaffar på kapitalmarknaden grundar sig på statlig borgen. Enligt 8 a § 1 mom. i *bolagslagen* har statsrådet rätt att utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor statsrådet bestämmer ställa statlig proprieborgen som säkerhet för inhemska och utländska lån som bolaget upptar och andra skuldförbindelser för egna och Exportkredits behov för att villkoren ska uppfyllas. Borgen gäller också ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen samt andra motsvarande skyddsarrangemang. Enligt 8 a § 3 mom. i den gällande *bolagslagen* får bolaget samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 15 miljarder euro. Detta belopp baserar sig på en lagändring (256/2016) från april 2016.

Enligt 1 § i exportgarantilagen är syftet med exportgarantiverksamheten att stärka den ekonomiska utvecklingen i Finland genom att främja exporten och företagets internationalisering. Exportgaranti kan enligt 2 § i exportgarantilagen beviljas för den förlustrisk som kan uppstå i samband med export, investeringar i utlandet eller inhemska investeringar som främjar exporten. Exportgaranti kan i form av refinansieringsgaranti beviljas för den förlustrisk som kan uppstå i samband med refinansiering av en kredit som beviljats för export eller en inhemsk investering.

Vid beviljandet av exportgarantier ska man beakta de internationella bestämmelser om exportgarantier som är bindande för Finland, internationella konkurrensfaktorer, miljökonsekvenserna och andra konsekvenser av det projekt för vilket exportgaranti beviljas, som en del av den totala

bedömningen av projektet, samt näringspolitiska aspekter på det projekt för vilket exportgaranti beviljas. Andra konsekvenser är exempelvis de sociala konsekvenserna av exportprojektet, till vilka räknas konsekvenserna för de mänskliga rättigheterna. Med internationella överenskomelser avses i synnerhet OECD:s exportkreditavtal.

I 10 § i exportgarantilagen föreskrivs det om det sammanlagda ansvaret för exportgarantier och skyddsarrangemang som beviljats av bolaget. Det sammanlagda ansvaret får enligt bestämmelsen uppgå till högst 27 miljarder euro. Beloppet baserar sig på en ändring av exportgarantilagen (1515/2016) från december 2016.

2.2 Praxis

De exportprojekt som ska finansieras enligt exportkreditlagen gäller främst kapitalvaror. I Finland innebär export av kapitalvaror i synnerhet export av maskiner, anordningar, hela anläggningar och fabriker samt fartyg. Genomförandet av projekten förutsätter i regel långfristig finansiering som varar över två år.

Enligt 5 § i exportkreditlagen täcks kreditriskerna i samband med exportkrediter genom exportgarantier som Finnvera beviljar. Det ansvarsbelopp som räknats ut enligt 10 § i exportgarantilagen var cirka 19 miljarder euro i slutet av juni 2019. Således var cirka 8 miljarder euro av fullmakten oanvänd enligt situationen i slutet av juni 2019. Det ökade ansvaret för exportkrediter höjer således på motsvarande sätt ansvaret för exportgarantier. I slutet av juni 2019 fanns det ansökningar om finansiering av exportkrediter till ett sammanlagt värde av nästan 17 miljarder euro. Om ansökningarna beviljas inom den närmaste framtiden, leder det utan en höjning kalkymässigt till att exportgarantifullmakten överskrids.

Av bevillningsfullmakten för export- och fartygskrediter på 22 miljarder euro hade i slutet av juni 2019 använts cirka 12,2 miljarder euro. Beloppet omfattar lånefordringar, olyfta lån i sin helhet samt 50 procent av de anbud som lämnats. Av finansieringsfullmakten återstod således 9,8 miljarder euro. Samtidigt var anbudsstocken cirka 330 miljoner euro. Om ansökningarna på cirka 17 miljarder euro inom den närmaste framtiden beviljas på det sätt som antas och ingen höjning av fullmakten görs, leder detta till att fullmakterna för exportfinansiering utnyttjas fullt ut och att verksamheten inom systemet för exportfinansiering avbryts.

I slutet av juni 2019 hade ungefär 12,2 miljarder euro av ränteutjämningsfullmakten på 22 miljarder euro enligt 8 § i exportkreditlagen använts. Således var ungefär 9,8 miljarder euro av fullmakten oanvänd. Eftersom exportkrediter i allmänhet har fast ränta, följer utvecklingen av ränteutjämningsfullmakterna mycket noggrant utvecklingen av kreditfullmakterna.

Det nuvarande refinansieringssystemet för exportkrediter som baserar sig på Finnveras medelanskaffning kom igång i oktober 2012, då Euro Medium Term Note-låneprogrammet under-tecknades efter att kreditvärderingsinstitutet beviljat en kreditvärdering för låneprogrammet. Statsrådet beviljade 2012 statsborgen för Finnveras Euro Medium Term Note-låneprogram, och enligt programmet får det utestående kapitalet av lån uppgå till högst 3 miljarder euro. Beloppet höjdes senast i oktober 2019 till 15 miljarder euro. Kapitalet av de lån med statlig borgen som Finnvera emitterat uppgick i slutet av juni 2019 till cirka 9,2 miljarder euro.

Finnveras totalansvar för exportgaranti- och specialborgensverksamheten uppgick i slutet av juni 2019 (gällande och anbudsansvar) till 23,7 miljarder euro, varav det höjda exportkreditansvaret uppgick till 11,1 miljarder euro. Således utgjorde hälften av exportgarantin- och special-

borgensverksamhetens totalansvar bindande finansieringsanbud eller avtal som anknyter till exportföretagens kommande leveranser och av vilka det inte ännu uppstår någon kreditrisk för Finnvera.

Beloppet av finansieringsfullmakterna påverkas av de långa lyftnings- och återbetalningstiderna i enlighet med undertecknade kreditavtal. Inom varvsindustrin sker överlåtelsen av ett fartyg i den rådande efterfrågesituationen cirka 4–7 år efter det att skeppsbyggnadskontraktet undertecknats. Återbetalningstiden för krediten är 12 år från leveransen. Vid fartygsfinansiering lyfts krediten på överlåtelsedagen, vilket innebär att ansvaret uppstår och kreditrisken i samband med exportkrediten realiserar en lång tid efter det att finansieringsavtalen ingåtts. För telekommunikationsprojekt är lyftningstiden vanligtvis mellan ett och två år, medan återbetalningstiden i allmänhet är 8,5 år efter lyftandet av lånet. För projekt inom skogssektorn är lyftningstiden för krediten i samband med ett projekt vanligen två år och återbetalningstiden tio år.

De långa lyftnings- och återbetalningstiderna leder till att fullmakten som kan användas till en början frigörs förhållandevis långsamt och senare snabbare. Det beräknas att återbetalningarna från exportkreditstocken kommer att uppgå till 1,9 miljarder euro 2019, 2,3 miljarder euro 2020, 2,3 miljarder euro 2021, 2,7 miljarder euro 2022 och 2,9 miljarder euro 2023, det vill säga sammanlagt 12,1 miljarder euro under åren 2019–2023. Därefter beräknas det enligt nuvarande antagande att det 2024–2028 frigörs fullmakt i form av återbetalningar till ett belopp av sammanlagt 26,7 miljarder euro, det vill säga i genomsnitt 5,34 miljarder euro per år. Till följd av den ökade återbetalningen av exportkrediter har det uppskattats att beloppet av exportkrediter och exportgarantier börjar minska inom cirka fem år.

När det gäller CIRR-krediter med fast ränta kan det konstateras att den fasta CIRR-räntesatsen mycket låg i det nuvarande ekonomiska läget. I september 2019 är CIRR-räntan för en kredit i euro som överstiger 8,5 år 0,24 procent och för en kredit i US-dollar 2,55 procent.

2.3 Den internationella utvecklingen

Inledning

Exportfinansieringssystemen i länder som är viktiga med tanke på Finland har beskrivits i regeringens propositioner RP 115/2011 rd, RP 58/2014 rd, RP 144/2015 rd och RP 243/2016 rd. I dessa har man bedömt systemen i de viktigaste konkurrentländerna Sverige, Norge, Danmark, Österrike, Tyskland och Frankrike.

I denna proposition är de länder i Europa som är viktiga med tanke på Finland och de länder som granskas Sverige, Norge, Danmark, Österrike, Italien, Frankrike och Tyskland. Till granskningen har valts sådana länder vars system erbjuder exportfinansiering till sådana företag i det egna landet som konkurrerar om exportprojekt med finländska företag. Till övriga delar hänvisas det till tidigare regeringspropositioner.

Sverige

Exportkreditnämnden (EKN) är en statlig aktör som har till uppgift att stödja exporten. Det nuvarande maximibeloppet för beviljade exportgarantier är 450 miljarder SEK (och investeringsgarantier 10 miljarder SEK). Inkomsterna från garantiavgifterna är avsedda att täcka de förväntade förlusterna i exportgarantierna och kostnaderna för förvaltningen av EKN. På lång sikt har EKN ett krav på att vara självbärande. I samband med varje projekt uppskattas den

RP 79/2019 rd

förväntade förlusten och den garantiavgift som debiteras fastställs enligt den förväntade förlusten. Om alla inkomster från garantiavgifterna anses överstiga vad som krävs för att täcka de förväntade förlusterna, ska överskottet återbetalas till staten. Detta kan ske i en situation där det debiteras så kallade OECD-minimipriser, även om det kalkylmässiga priset på risken är lägre. EKN använder återförsäkringsmarknaden för att minska riskkoncentrationerna. Ett separat ekonomiskt kapital beräknas inte, utan de förväntade förlusterna täcks med de ackumulerade inkomsterna från garantiavgifterna.

Norge

Garantiinsittuttet for Eksport Kreditt (GIEK) är en offentlig aktör som beviljar exportgarantier på den norska statens vägnar och för dess räkning. Garantiverksamheten har organiserats i åtta olika garantiprogram med olika syften, till exempel ett allmänt garantiprogram, garantier för utvecklingsländer, garantier för skeppsbyggnad, garantier för avtal om energiköp och så vidare. Det finns egna fondkonton för varje program. För varje garantiprogram har det fastställts maximibelopp för ansvarerna, till exempel för det allmänna garantiprogrammet är beloppet 145 miljarder NOK. Varje garantiprograms resultat beräknas separat enligt prestationsprincipen, avsättningarna görs både för varje garanti och allmänt. Om garantiprogrammets medel inte räcker till för att täcka de garantiersättningar som ska betalas, har ett system skapats där den norska staten tryggar den likviditet som behövs för betalningen av GIEK:s ersättningar. GIEK:s egna administrativa kostnader har ett separat konto och dessa kostnader debiteras varje fondkonto i enlighet med en särskilt överenskommen modell.

Danmark

Danmarks exportgarantiinstitut Eksport Kredit Fonden (EKF) har omvandlats till ett bolag 2016. EKF är ett offentligt bolag och det ansvarar för sina förbindelser, dock så att ”the government shall take over EKF 's rights and obligations to the extent that the company 's equity and provisions are insufficient”.

EKF har ett eget kapital mot vilket risker kan tas. Kapitalet består av bundet kapital och fritt kapital. Det bundna kapital som krävs beräknas efter att behövliga avsättningar, nedskrivningar och öppna ersättningar samt återförsäkringar har beaktats.

Det fria kapitalet ska till sitt belopp motsvara minimikravet. Vid denna beräkning beaktas garantiansvaren, anbuden (till 50 procent), lån och öppna ersättningar efter återförsäkring, avsättningar och nedskrivningar. Om det fria kapitalet överskrider den övre gränsen, överväger man att återbetala kapitalet till staten.

	Minimikrav	Övre gräns
2016–2018	5,0 %	9,0 %
2019	5,5 %	9,5 %
2020	6,0 %	10,0 %
2021	6,5 %	10,5 %
2022	7,0 %	11,0 %
2023	7,5 %	11,5 %
2024 ->	8,0 %	12,0 %

Under tidigare år, när EKF var en fond, motsvarade fondens kapital inte de risker som ska tas. Då sänktes kapitalkravet i stället för att mer kapital hade tillfogats fonden.

Österrike

Österreichische KontrollBank (ÖKB) är en privat bank som tillhandahåller tjänster till den österrikiska staten. ÖKB agerar på statens vägnar när den beviljar exportgarantier. Exportgarantierna beviljas för statens räkning och således finns de i den österrikiska statens balansräkning. Garantiernas maximibelopp, som för närvarande är 40 miljarder euro, fastställs i den lag som gäller ärendet. Resultatet av garantiverksamheten bedöms enligt prestationsprincipen och genom att det görs avsättningar mot de risker som tagits. Garantiverksamheten har ordnats via ett separat konto, via vilket betalningsrörelsen har styrts (inkomster från garantiavgifter, ersättningar, återkrav). Under de senaste åren har medel överförts till statens budget på grund av kontots ”överskott”. Kontots resultat bedöms utgående från en portföljbaserad modell som möjliggör simulering av olika förlustscenarier. Ett separat ekonomiskt kapital avsätts eller utökas inte för framtida förluster.

Italien

Det italienska exportgarantiinstitutet är SACE s.p.a., joint stock company, som ägs av CDP, Cassa di Depositi e Prestiti. CDP finansierar bland annat offentliga investeringar och social bostadsproduktion. SACE äger i sin tur 76 procent av Simest (ett bolag som stöder ränteutjämning och företagets internationalisering) och 100 procent av SACE Fct (ett factoringbolag) och SACE BT (ett bolag som beviljar kreditförsäkring och säkerheter). I sista hand är det staten som ansvarar för de exportgarantier som SACE beviljar. SACE har eget kapital och agerar enligt principen om att vara självbärande. Affärsplanen innehåller mål för kapitalets soliditet, effektivitet (intäkter/kostnader) och avkastning. SACE står inte under försäkringsbolagens tillsyn. I den italienska budgetlagstiftningen fastställs årligen beloppet för den statsborgen som täcker SACE:s förbindelser. SACE behöver alltså inte följa Solvens II-reglerna, men har själv velat använda dem. SACE har klassificeringen BBB+ från Fitch (en poäng bättre än den italienska staten, som har BBB).

Tyskland

Euler-Hermes Ag (EH) administrerar den tyska statens exportgarantisystem. EH är en tjänstleverantör till den tyska regeringen. EH:s garantier har den tyska statens garantier. EH är ett privat företag som får sina inkomster i enlighet med ett serviceavtal mellan EH och den tyska regeringen. Inkomster från garantiavgifter, betalda ersättningar och så vidare betalas via den tyska statens konton. Garantiernas maximibelopp är 153 miljarder euro. Bokföringen och resultatet granskas av den tyska statens revisorer. Den kumulativa vinsten av exportgarantiverksamheten är 5,7 miljarder euro. Det finns ingen separat fond, inget ekonomiskt kapital, inget annat anslag eller något beräknat kapital för att täcka riskerna.

Frankrike

Behandlingen av de exportgarantier som beviljas av den franska staten överfördes från det privata bolaget Coface till banken Bpifrance, som ägs av den franska staten och Caisse de Dépôts. Bpifrance är ett finansiellt institut som omfattas av normal bankreglering och som specialiserat sig på finansiering av små och medelstora företag, internationalisering och innovationer samt utbildning av små och medelstora företag. Bpifrance har en egen avdelning, Bpifrance Assurance Export, som behandlar och administrerar exportgarantier för den franska statens räkning och på dess vägnar, i enlighet med vad som anges i en separat lag. Exportgarantierna utgör direkt garantier från den franska staten och ingår inte heller i Bpifrance:s balansräkning.

Bpifrance administrerar penningrörelsen i anslutning till garantierna genom att bokföra penningrörelsen (garantiavgifter, ersättningar och andra betalningar) på separata statliga konton. Beslut om beviljande av exportgarantier fattas av ekonomi- och finansministern, och som stöd för beslutet har ministern en kommitté för exportgaranti och handelsfinansiering till sitt förhållande. Ministern kan också delegera beslutanderätten till Bpifrance Assurance Export. Ministeriet gör inga separata övningar i solvensberäkning eller kapitalredovisning.

Slutsatser

Som allmän slutsats kan det konstateras att i de viktigaste konkurrentländerna baserar sig kreditrisken i samband med finansieringen av exportprojekt på statens balansräkning oberoende av om exportgarantiinstitutet är en statlig myndighet eller ett privat bolag som helt eller delvis ägs av staten eller som helt och hållet är i privat ägo. Med tanke på riskhanteringen ersätts eventuella förluster från statens balansräkning, och kapital samlas inte heller in i förväg för framtida kreditrisker. Endast i det danska systemet baserar sig beviljandet av exportkrediter på att det finns ett tillräckligt belopp av eget kapital. I kapitalberäkningen beaktas bland annat de återförsäkringar som gjorts. Det kapitalbelopp som krävs har dock beräknats.

I de länder som ingår i jämförelsen föreskrivs det om maximibeloppet för fullmakterna i lag eller så baserar sig beloppet på budgetbestämmelser. Maximibeloppet har inte orsakat någon stor diskussion. Enligt en internationell utredning som gjordes 2017 och som beställts av ministeriet har antalet utestående förbindelser i förhållande till maximifullmakterna i flera av jämförelseländerna minskat under åren 2011–2015 (utredningen Assessment of the Operation, Impact and Risks of the Officially Supported Export Financing System and State Guarantee Granted for the Fund Acquisition of Export Credits, 1.2.2017, av ATRX, Northumbria University i Newcastle och sammanslutningen International Financing Consultation, nedan *den konsultutredning som beställts av ministeriet*). I Finland har däremot utvecklingen till denna del gått i en annan riktning i och med att antalet förbindelser har ökat.

Som en central observation kan det också konstateras att de offentliga exportfinansieringssystemen i dessa länder ses som viktiga instrument som bidrar till exporten och att varje stats industriella struktur i stor utsträckning definierar de principer och de verksamhetsstrukturer som hänför sig till exportfinansieringssystemets verksamhet och den totala volymen av instrumentets användning. Ett gemensamt drag är dock att varje stat inom ramen för sina system strävar efter att på sitt eget sätt bidra till utvecklingen av den export som är viktig för den på lika villkor (*level playing field*).

Som slutsats av detta kan det konstateras att Finlands exportfinansieringssystem inte är exceptionellt. Respektive lands näringsstruktur inverkar på efterfrågan på offentlig exportfinansiering. På grund av näringsstrukturen i Finland betyder detta att de största ansvarerna hänförs till fartygs-, tele- och skogssektorerna. Dessutom har exportgaranti- och exportkreditverksamheten inom Finnverakoncernen koncentrerats till en aktör utöver den inhemska finansieringen av små och medelstora företag. Detta är ett betydande undantag då Finnvera jämförs med andra exportgarantiinstitut, eftersom exportgarantiverksamheten och exportkreditverksamheten är åtskilda i nästan alla andra länder.

2.4 Bedömning av nuläget

Bestämmelserna om den privata finanssektorn har lett till att tillgången till bankfinansiering inom exportfinansieringen har försvagats. Bland annat Basel III-rekommendationerna som upp-

rättades 2010 och EU:s bestämmelser om finansiella institut som baserar sig på rekommendationerna, såsom de höjda solvenskraven för banker och kraven på bättre riskhantering, har påverkat tillgången till finansiering på den privata finansmarknaden och höjt priset på finansiering. Även avkastningskraven för banker har minskat deras intresse att finansiera exportkrediter som kräver lång betalningstid. Bankernas intresse att ordna exportkrediter påverkas å andra sidan också av hur banken bedömer exportkrediten som en del av företagets och bankens kundrelation som helhet. I detta avseende har banker som verkar globalt bättre förutsättningar än banker som verkar lokalt att utnyttja kundrelationen med både köparen och exportföretaget.

I det rådande ekonomiska läget är finansieringen från exportgarantiinstitut, i synnerhet i fråga om finansieringen av fartygsaffärer, ett centralt element när det förhandlas om finansieringen av affärerna. Inom exportfinansieringen finns det en marknadsbrist som uppstår särskilt i samband med finansiering av stora exportprojekt när återbetalningstiderna är 8,5–12 år långa. Dessutom framkommer marknadsbristen i samband med finansieringen av små exportprojekt, där transaktionskostnaderna blir för höga i förhållande till kreditbeloppet.

Den uppskattade efterfrågan på offentlig exportfinansiering och det uppskattade antalet beställningar fram till september 2019 inom Finlands viktigaste exportbranscher leder till att det finns ett ofrånkomligt behov att höja fullmakterna för exportfinansiering för att upprätthålla systemets verksamhet. Utgående från orderstocken kan det antas att de nuvarande finansieringsfullmakterna har använts i sin helhet senast i början av 2020. Om fullmakterna inte höjs avsevärt inom den närmaste tiden finns det en risk för att de exportprojekt som genomförs inom den närmaste framtiden inte genomförs alls på grund av att det inte finns tillgång till konkurrenskraftig offentlig exportfinansiering. Följden kommer att bli en betydande minskning av exportinkomsterna och en försämring av sysselsättningsutvecklingen inom de viktigaste exportbranscherna.

Exportföretag och banker har nyligen framfört uppskattningar om att kreditinstitut och finansiella institut i praktiken kan bevilja krediter med en genomsnittlig löptid på högst 5–7 år. Anskaffningen av kapitalvaror kräver dock en lånetid på i genomsnitt 8,5–10 år, och dessutom kan tiden mellan beviljandet och lyftandet av lånet vara flera år, vilket ökar risken och minskar bankernas möjligheter att finansiera exportkrediter. I fråga om fartygskrediter är kredittiden i typiska fall 12 år.

Till följd av det fortsatt svåra läget på finansmarknaden och regleringen arrangerar bankerna närmast krediter med liten egen risk. För närvarande begärs det i praktiken i exportprojekt utöver Finnveras garantianbud också ett finansieringsanbud från Exportkredit, för att den finländska exportören ska ha sådan köparkreditfinansiering till stöd som motsvarar den finansiering som konkurrentländerna erbjuder. Finlands system för exportfinansiering bör kunna erbjuda finansiering på motsvarande nivå som i våra konkurrentländer, både vad gäller finansiella instrument och villkor. Också fullmakterna ska vara tillräckliga så att exportaffärer inte går förlorade på grund av avsaknaden av fullmakter. Beloppet av fullmakter inverkar direkt på om det finns ett fungerande exportfinansieringssystem i Finland. På grund av detta behöver fullmakterna för exportfinansiering höjas avsevärt, så att exportföretag också under de närmaste åren har tillgång till konkurrenskraftiga exportfinansieringsvillkor i förhållande till andra konkurrentländer. I samband med höjningen av fullmakterna bör särskild uppmärksamhet fästas också vid riskhanteringen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Avsikten med införandet av systemet för exportfinansiering i form av krediter har varit att skapa jämbördiga konkurrensförutsättningar och utveckla villkor som motsvarar de finansieringsvillkor som exportföretagen i Finlands konkurrentländer har tillgång till. Lika viktigt är det att upprätthålla exportfinansieringssystemets konkurrenskraftiga funktion i föränderliga ekonomiska förhållanden. Bankernas möjligheter att finansiera långfristiga exportkrediter begränsas av den skärpta bankregleringen. Sett ur ett längre tidsperspektiv har bankernas vilja att ta risker och använda sin egen balansräkning för långfristiga exportkrediter minskat, vilket innebär att det i finansieringen av exportprojekt kan anses finnas en marknadsbrist i fråga om den långfristiga finansiering och det belopp som behövs. Finnveras och Exportkredits roll i exportfinansieringen som aktörer som åtgärdar marknadsbristen är fortfarande mycket accentuerad.

Det är beskrivande för konkurrensen att det speciellt i samband med exportprojekt som gäller en stor kapitalvara utöver exportgaranti också krävs ett finansieringsanbud. Den utländska köparen kräver ett finansieringsanbud på långfristig finansiering som ett exportkreditinstitut gett, samtidigt som köparen av leverantörer begär kommersiella anbud på projektet. Det är viktigt att man inom det finländska exportfinansieringssystemet kan uppnå liknande finansieringsvillkor som exportfinansiärerna i konkurrerande länder ger sina exportörer. Finansieringen får inte bli ett hinder för att vinna en exportaffär i ett internationellt anbudsförfarande.

Fullmakterna för exportfinansiering ska i princip vara sådana att exportfinansieringssystemet kan vara en möjliggörare av export som är viktig för Finlands samhällsekonomi, eftersom exporten medför positiva regionala och indirekta effekter, även via underleverantörskedjor, som är betydande för den inhemska marknaden och även för finska staten. När det gäller beloppen av fullmakterna för exportfinansiering är det fråga om det finländska samhällets beredskap att ekonomiskt förbinda sig till exportfinansieringsverksamhet, vilken är viktig för ett land som aktivt bedriver utrikeshandel.

Det föreslås att maximibeloppet för exportgarantifullmakten höjs från 27 miljarder euro till 38 miljarder euro. För varje kredit som finansieras av Exportkredit beviljar Finnvera exportgaranti, som täcker kreditriskerna. Höjningen av maximibeloppet för exportgarantifullmakten säkerställer att Exportkredit kan bevilja nya exportkrediter, och därför är en höjning av maximibeloppet nödvändig. Den offentliga exportfinansieringen bedöms också inom den närmaste framtiden vara en väsentlig del av finansieringen av exportaffärer, så den föreslagna höjningen av exportgarantifullmakten ska användas huvudsakligen till exportgarantier som beviljas för exportkrediter.

I syfte att säkerställa exportfinansieringssystemets konkreta funktion föreslås det att maximifullmakten för beviljande av export- och fartygskrediter höjs från nuvarande 22 miljarder euro till 33 miljarder euro. Maximibeloppet säkerställer att Exportkredit även framöver kan lämna anbud om finansiering av exportaffärer till exportörer.

Det föreslås att statsborgen för Finnveras medelanskaffning höjs till ett maximibelopp på 20 miljarder euro. Maximibeloppet för fullmakten ska höjas, så att Exportkredit kan bevilja exportkrediter enligt den föreslagna maximifullmakten.

Eftersom export- och fartygskrediter med fast ränta som genomförs genom Finnveras medelanskaffning alltid är förenade med ränteutjämning, föreslås det att ränteutjämningsfullmakten på motsvarande sätt höjs från 22 miljarder euro till 33 miljarder euro. Höjningen av fullmakten säkerställer att Exportkredit kan ingå ränteutjämningsavtal och bevilja exportkrediter med fast ränta. För närvarande beviljas nya exportkrediter i huvudsak så att de är bundna till den fasta

CIRR-räntan, och då kan den nuvarande ränteutjämningsfullmakten beräknas bli använd samtidigt som exportkreditfullmakten. En otillräcklig ränteutjämningsfullmakt kan då utgöra ett hinder för beviljande av exportkrediter med fast ränta.

Målsättningen med propositionen är att de föreslagna finansieringsfullmakterna ska vara tillräckliga för att finansiera den nuvarande efterfrågan på export och den uppskattade efterfrågan under de närmaste åren. Den kraftigt ökande återbetalningen av den offentliga exportfinansieringen under de närmaste åren förutspås leda till att beloppet av exportkrediter och exportgarantier börjar minska under de närmaste åren. De höjningar av fullmakterna som nu föreslås har uppskattats räcka i cirka fem år, om ökningen av efterfrågan fortsätter i den omfattning som uppskattats och med beaktande av den redan realiserade efterfrågan. Den förutspådda minskningen efterfrågan på exportfinansiering skulle om den realiserar dock leda till att de nu föreslagna höjningarna är tillräckliga även på längre sikt, dock med den förutsättningen att det inte i betydande utsträckning uppstår någon helt ny efterfrågan på finansiering, exempelvis på grund av utvecklingen av ny teknik.

I samband med höjningen av fullmakterna är avsikten att på ett betydande sätt öka åtgärderna för riskhantering inom Finnverakoncernen och även effektivisera tillsynen. Finnvera har i början av 2019 tagit i bruk en ICAAP-utvärderingsmodell som används allmänt i bankernas riskhantering. Avsikten är att noggrannare än tidigare bedöma riskerna i samband med exportfinansieringsverksamheten och förbereda sig på att det finns tillräckliga egna medel för de risker som verksamheten medför. Samtidigt strävar man också efter att mer exakt än tidigare förutse hur de egna medlen kommer att utvecklas. Prognoserna baserar sig på nyckeltal som allmänt används på finansmarknaden och i bankverksamheten och på de resultat som beräknats med hjälp av dessa nyckeltal.

Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag svarar arbets- och näringsministeriet för tillsynen över Finnvera. Avsikten är att utvidga tillsynsåtgärderna jämfört med tidigare så att ministeriet utifrån Finnveras ICAAP-utvärdering bedömer den totala risk som Finnvera medför för finska staten i synnerhet med tanke på kredit- och marknadsrisken samt kapitalets tillräcklighet. År 2018 har ministeriet utvecklat en översyns- och utvärderingsprocess (SREP) i enlighet med Finansinspektionens principer. Syftet med den är att säkerställa att tillsynsobjektet har tillräckliga egna medel för att täcka betydande risker och att tillsynsobjektet har tillförlitlig förvaltning och intern kontroll samt riskhanteringssystem för att trygga stabiliteten i sin verksamhet. I översyns- och utvärderingsprocessen analyseras Finnveras solvens, likviditetens tillräcklighet, risker, ordnandet av en tillförlitlig förvaltning samt resultaten av de stresstester som Finnvera gjort med hjälp av ett SREP-ramverk som lämpar sig för Finnvera och som beaktar särdragen i Finnveras verksamhet som specialfinansieringsbolag. Den viktigaste delfaktorn i SREP-bedömningen är det ICAAP-dokument som det bolag som är tillsynsobjekt har gjort samt en oberoende bedömning av dokumentet. På grundval av dessa dokument är avsikten att tillsynsmyndigheten ska skapa en helhetsbild av tillsynsobjektets risker i förhållande till tillsynsobjektets kapital- och likviditetssituation.

Syftet med de nya åtgärderna och tillsynsåtgärderna för riskhanteringen är att de i tillämpliga delar ska motsvara de krav som Finansinspektionen ställer på bankerna så att man vid genomförandet av dem beaktar Finnveras lagstadgade uppgifter som statligt ägt specialfinansieringsbolag. De nya åtgärderna för riskhantering och tillsynsmyndigheternas åtgärder tas i bruk hösten 2019 och tillämpas från ingången av 2020.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

År 2018 var andelen export som täckts med statliga exportgarantier 4,8 procent av Finlands totala export. Under 2011–2017 har andelen varit i medeltal 3,5–5 procent. Andelen export som täckts med statliga exportgarantier av exporten till länder med politisk risk var 2011–2018 något högre, cirka 4,8–10 procent.

Flera utredningar har gjorts om betydelsen och effektiviteten av Finnveras exportfinansiering. Enligt en utredning från 2014 hade de affärer som 2009–2013 fick exportgarantier en total effekt i en storleksklass på över 10 miljarder euro i Finland (Finnveran viennin rahoituksen merkittävyys ja vaikuttavuus, Heinonen, Oikarinen, Handelshögskolan vid Åbo universitet 2014). De positiva sysselsättningseffekterna av dessa exportprojekt uppgick till cirka 170 000 årsverken. Enligt utredningen var effekten av affärerna 2009–2013 nationalekonomiskt betydande; produktionseffekten uppgick till cirka fem procent av Finlands BNP under ett år, och effekten på sysselsättningen uppgick till cirka sju procent av alla sysselsatta. I utredningen som baserade sig på en input-output-analys hade också statens risker i samband med exportfinansieringen lyfts fram.

Näringslivets forskningsinstitut har 2018 utrett konsekvenserna inom vissa branscher särskilt med tanke på underleverantörer (2018, Ali-Yrkkö, Kuusi, Näringslivets forskningsinstitut). Föremål för granskningen har varit Meyer Turku Oy och Nokia Abp, som är centrala företag inom fartygs- och telebranschen. Dessa branscher är prioriterade sektorer inom den offentliga exportfinansieringen. Särskilt inom varvsindustrin är den offentliga exportfinansieringens betydelse stor för att få exportaffärer.

Enligt resultaten av granskningen uppgick mervärdet av Meyer Turku Oy:s verksamhet 2017 till sammanlagt cirka 560 miljoner euro för Finland, vilket är 0,29 procent av Finlands totala BNP. Av detta totala belopp uppstod 27 procent i Meyer Turku Oy:s egen verksamhet. Cirka 73 procent av mervärdet uppstod i den finländska värdekedjan. Samma år gav Nokia Abp:s affärsverksamhet som omfattas av exportgarantier upphov till nästan 518 miljoner euro i mervärde, vilket motsvarar cirka 0,27 procent av Finlands totala BNP. Ungefär 75 procent av detta mervärde uppkom i Nokia Abp och cirka 25 procent i dess värdekedja. Det går dock utgående från siffrorna inte att göra en mer långtgående analys om vilka de ekonomiska konsekvenserna hade varit om exportprojekten inte hade genomförts. Resultaten visar också att Meyer Turku Oy:s och Nokia Abp:s underleverantörer är mer produktiva än motsvarande andra företag i jämförelsegruppen. Det är svårt att mäta externa effekter, såsom spridningen av information och kompetens till andra företag, men i synnerhet Nokia Abp:s verksamhet i Finland är mycket inriktad på produktutveckling, och fördelarna med värdekedjorna har spridit sig i stor utsträckning i Finland eftersom Meyer Turku Oy har över 100 leverantörer och Nokia Abp har leverantörer i nästan 70 kommuner. Enligt utredningen av Näringslivets forskningsinstitut uppgick de totala sysselsättningseffekterna av Meyers verksamhet 2017 till närmare 8 000 arbetstagare, av vilka cirka 75 procent arbetade utanför Meyer. Den affärsverksamhet som omfattades av Nokias exportgarantier gav i sin tur upphov till en total effekt på cirka 3 000 arbetstagare, varav cirka 60 procent var utanför Nokia. Meyers totala sysselsättningseffekt är 0,32 procent och Nokias totala sysselsättningseffekt 0,12 procent av alla sysselsatta i Finland.

Skogssektorns effektivitet kan på motsvarande sätt åskådliggöras genom att exempelvis BNP och sysselsättningssiffrorna granskas för Äänekoski bioproduktfabrik, som blev färdig 2017. Finnvera har deltagit i finansieringen av den genom att bevilja exportgaranti. Metsä Fibre Oy:s investering på 1,2 miljarder euro gav under åren 2015–2018 upphov till en extra omsättning på sammanlagt cirka 2,4 miljarder euro i Finland. År 2016 gav byggandet av fabriken upphov till

ett mervärde på 450 miljoner euro. När det ställs i relation till totalproduktionen motsvarar beloppet cirka 0,26 procent av Finlands BNP. Den årliga sysselsättningseffekten av cellulosa-fabriksprojektet var under åren 2016–2017 nästan 4 000 årsverken, när alla konsekvenser för värdekedjan och konsumtionen räknas med. Sysselsättningseffekternas omfattning påverkas också väsentligt av att företag som är verksamma i Finland levererade en stor del av fabriken maskiner och anordningar, varvid graden av inhemskt ursprung för hela projektet steg till över 80 procent.

Den undersökning om Finnveras effektivitet som gjordes 2019 (Zettinig et al., 2019) beskriver verkningsmekanismerna för Finnveras exportfinansiering i ekonomin ännu mer omfattande än genom exportinkomsterna och sysselsättningseffekterna (se Zettinig, P., Raitis, J. och Lhuillery, S., ”*Finnvera: Insights on impact*”, IMPACT Study 2018, forskningsprojekt som leddes av Åbo universitet, 4.2.2019, tillgänglig på engelska på Finnveras webbplats). I materialet i forskningsdelen som baserar sig på stora exportföretag ingår Wärtsilä Oyj Abp, Valmet Abp, Outotec Oyj, Nokia Abp, Meyer Turku Oy och Andritz Oy. Resultaten visar att finansieringsvillkoren och tillgången till finansiering som Finnverakoncernen erbjuder inom alla de branscher som dessa företag representerar har blivit en del av affärsverksamheten och således en avgörande del i förhandlingarna om affärer eller för att ens nå förhandlingarna. Dessutom bör det noteras att de stora företagens export i allt högre grad består av serviceavtal och ”lösningpaket” i anslutning till leveransen av fysiska produkter. Detta innebär att exportaffären och finansieringen av den mer sällan gäller endast leveransen, utan att investeringen i större utsträckning täcker produktens hela livscykel.

Zettinig et al. (2019) beskriver effekterna av Finnveras exportfinansiering som betydande inte bara genom det så kallade finländska innehålllet utan också genom det finländska intresset. Det finländska innehålllet syftar på den värdeökning som stora exportföretag genererar i Finland. Bestämmelser om finländskt intresse som en förutsättning för beviljande av exportgaranti finns i statsrådets förordning om de principer som skall följas i exportgarantiverksamheten och, i fråga om exportkrediter, i statsrådets förordning om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning. Enligt huvudregeln är värdet av tillverkningen av en exportleverans i Finland och av en annan prestation i anslutning till leveransen minst en tredjedel av ränteutjämningskreditens belopp för export- eller fartygskredit. I förordningarna föreskrivs det dessutom om undantag från huvudregeln.

Valmet bedömer att i regel 60–70 procent av den slutprodukt som Valmet levererar tillverkas i Finland och att projekt som utnyttjar exportgarantier, och där affären är värd 50 miljoner euro, skapar 150–200 årsverken i Finland. Andritz uppskattade på motsvarande sätt andelen till 60–65 procent och Wärtsilä till 50–60 procent. Dessa är betydande ekonomiska konsekvenser, men forskarna påpekar att när den internationella konkurrensen och affärsmodellerna utvecklas mot export av lösningpaket kan det finländska innehålllets andel i framtiden minska även om försäljningsvolymen och/eller den totala produktionen i Finland ökar.

4.2 Utveckling av finanstillsynen samt operativ riskhantering inom den offentliga exportfinansieringen

4.2.1 Risker och riskhantering inom den offentliga exportfinansieringen

Inledning

De uppskattade nya beställningar som ligger till grund för höjningen av fullmakterna för exportfinansiering och den finansieringsefterfrågan som baserar sig på beställningarna har positiva

RP 79/2019 rd

näringspolitiska konsekvenser, men om de blir av ökar beviljandet av exportkrediter och därmed användningen av fullmakterna avsevärt. Samtidigt ökar riskerna i samband med exportfinansieringen. Riskhanteringen utgör en central del av systemet för exportfinansiering.

Riskhanteringen utgör en central del av Finnveras verksamhet. Finnveras styrelse ansvarar för riskhanteringen som helhet och säkerställer också att organisationen har en ändamålsenlig referensram för riskhanteringen. Styrelsen godkänner bolagets strategiska riktlinjer och mål samt risktagningens policy och uppställer vid behov begränsningar för risktagningen. Verkställande direktören ansvarar för organiseringen av riskhanteringen och för att de tillgängliga resurserna är tillräckliga. Finnvera iakttar den allmänt använda modellen med tre försvarslinjer för riskhantering. I enlighet med modellen har ansvaret för risktagning och ansvaret för en oberoende kontroll av risktagningen fastställts separat. För riskhanteringen ansvarar i första hand affärsverksamheterna. En separat riskkontrollfunktion bedömer och rapporterar regelbundet om riskläget till den högsta ledningen. Finnveras interna revision bedömer riskhanteringen och den interna kontrollens tillstånd och rapporterar om det till den högsta ledningen. Finnveras verksamhetsystem och processer baserar sig på kvalitetsstandarden ISO 9001:2015, och de bedöms årligen av en utomstående part och är certifierade sedan 2010.

I en konsultutredning av den 1 februari 2017 som ministeriet beställt ingår en bedömning av den förlustrisk som olika risktyper medför. Riskerna har klassificerats som kreditrisker, likviditetsrisker, ränterisker och valutakursrisker. Dessutom har man i fråga om Finnveras medelsförvaltningsfunktion bedömt motpartsrisken och den operativa risken i anslutning till likvida medel.

Den största risken för Finnvera är kreditrisken i samband med exportgaranti- och specialborgensverksamheten. Vid utgången av 2018 fanns 69 procent av Finnveras exportgaranti- och specialborgensansvar i riskklass B1 eller i en bättre klass som beskriver investeringsnivån. När det gäller kreditrisken är det en stor risk att koncentrationsrisken realiserar.

Kredit- och koncentrationsrisker

De typer av koncentrationsrisker som ingår i Finnveras garantiriskportfölj är företags-, sektors- och landskoncentrationer, vilka samtidigt påverkar bedömningen av risk- och låneportföljen. Finnveras förbindelser koncentreras på grund av exportens struktur centralt till tre branscher, fartygsbyggnads-, tele- och skogsbranschen.

Enligt den konsultutredning som ministeriet beställt skulle det enligt situationen 2016 uppstå en förlust på 5,3 miljarder euro om de tre största enskilda gäldenärerna blir insolventa. Om de 10 största blir insolventa, skulle förlusten uppgå till 9,2 miljarder euro. Vidare om de tre största gäldenärerna blir insolventa och återbetalningsgraden är 43 procent, skulle enligt konsultgruppens antagande hela Finnveras fria kapital och de medel som finns i statsgarantifonden, sammanlagt cirka 1,9 miljarder euro (läget 30.6.2019), ha gått förlorade. Staten skulle då bli tvungen att svara för Finnveras förbindelser. Så här stora förluster är dock mycket osannolika.

Alla Finnveras stora exportprojekt (över 2 miljoner euro) riskklassificeras med en täckning på cirka 99 procent i en separat analysenhet. Riskklassificeringarna uppdateras regelbundet under garantins giltighetstid. Garantiportföljens totala risk beräknas med hjälp av en statistisk Value-at-Risk-metod som baserar sig på riskklassificeringar, och den följs med hjälp av flera riskmått (Expected Loss, VaR, CVaR). Kreditrisken beräknas regelbundet och man försöker också förutse den utifrån framtida stora projekt. Storleken på kreditrisken bedöms också genom så kallade stresstester i olika ekonomiska situationer. I fråga om de största enskilda projekten görs

dessutom separata förlustscenarier med olika antaganden. Utöver stresstester och scenarier görs prognoser för kapitalets utveckling för i praktiken en femårsperiod.

Kreditrisken ligger till grund också för kapitalplaneringen och fastställandet av risktagningsbenägenheten så att den självbärande förmågan kan bibehållas också vid eventuella stora förluster.

Finnveras nyckeltal VaR (Value at Risk) beskriver i viss mån koncentrationsrisken, men riskerna i samband med låneportföljen kan också modelleras noggrannare med andra bedömningsverktyg. Som exempel på detta kan nämnas VaR-modellens mer avancerade version CVaR-modellen, det vill säga värdet Expected Shortfall, som närmare beskriver den slutliga fördelningen av den ekonomiska förlusten. Med undantag för kreditrisken och särskilt koncentrationsrisken är de övriga riskerna relativt små med tanke på Finnveras verksamhet och statens ansvar.

I Value-at-Risk-metoden återspeglar mätnivån för kreditrisk, VaR 99,5 procent, kapitalbehovet i en situation där sannolikheten för att en händelse inträffar är en gång per 200 år. Utifrån en beräkning enligt modellen kan det konstateras att Finnveras kapital i normala fall är tillräckligt med tanke på kreditriskerna. Kraftiga ekonomiska cykler eller ändringar i riskklasserna för stora ansvar kan dock i framtiden i betydande grad ändra kapitalbehovet. Om buffertmedlen visar sig vara otillräckliga, svarar staten för de förluster som uppstår.

Finnvera förutspår kreditrisken för en femårsperiod. Prognosen baserar sig på alla gällande ansvarsförbindelser och anbudsansvar som för närvarande finns i stocken samt den förväntade tidpunkten för lyftande av dem. I prognosen ingår också sådana projekt som ännu inte har tagits med i stocken, men som på sikt kan tas med i takt med att projekt- och kreditförhandlingarna framskrider.

Statens ränterisker

Ränteriskerna i samband med exportkrediter med fast ränta på CIRR-villkor överförs för närvarande på staten via ränteutjämningsystemet. En ökning av exportfinansieringsvolymerna leder därför till en ökning av statens ränterisk. Den nuvarande CIRR-nivån är låg. Om räntenivån stiger, leder den låga CIRR-räntenivån i kombination med en samtidig betydande volymökning till ökade ränterisker i samband med verksamheten och kan i framtiden medföra kostnader. Eventuella kostnader i samband med ränteutjämnning är beroende av verksamhetens volym, utnyttjande av optioner i finansieringsvillkoren som getts till kredittagare, räntenivåns utveckling samt möjligheten till och graden av skydd av ränteriskpositionerna. Staten utsätts i ränteutjämningsverksamheten för den risk som höjda räntor för med sig. Resultatet av ränteutjämningsverksamheten var i slutet av juni 2019 positivt till ett nettobelopp av cirka 92 miljoner euro räknat från 1997.

Den låga prissättningen av krediter med fast ränta i en konkurrenssituation och de optioner i fråga om kreditvillkoren som ingår i dem för kunderna försvårar hanteringen av ränteriskerna och ökar kostnaderna i anslutning till ränteutjämningsverksamheten. Konkurrenssituationen minskar möjligheten att lägga till en marginal som täcker kostnaderna.

Beredskap för risker

Utgångspunkten för Finnveras riskhantering är att en riskbaserad garantiavgift fastställs när exportgarantier beviljas. Den primära källan till återbetalning av exportkrediter och Finnveras

RP 79/2019 rd

medelanskaffning med statlig borgen är alltid amorteringarna av exportkrediter som beviljats utländska köpande kunder.

Exportkrediten är alltid förenad med Finnveras exportgaranti på 100 procent. Det är praxis att banken beviljar en residualgaranti för exportkrediten på fem procent av kreditbeloppet, vilket innebär att banken svarar för denna riskandel. I fråga om beviljade exportgarantier hanteras risken genom återförsäkring av riskerna. Enligt situationen i juni 2019 har de uppgått till 1,3 miljarder euro. Återförsäkringen minskar det totala ersättningsbeloppet.

För betalningen av ersättningar används i första hand resultatet av exportgaranti- och specialborgensverksamheten under innevarande år och, om detta inte räcker till, överskott som uppkommit av export- och specialborgensverksamheten under tiden för Finnveras verksamhet. Överskottet har fonderats i fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet i bolagets balansräkning. Det överskott som ackumulerats i fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet åren 1999–2019/6 uppgår till sammanlagt 773 miljoner euro.

Om överskottet i fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamhet inte räcker till, täcks underskottet ur statsgarantifonden som står utanför statsbudgeten. I statsgarantifonden har det fonderats medel som influerat av återkrav av ersättningar vid organisationer som fanns före Finnvera. I slutet av juni 2019 uppgick fondens kassamedel till cirka 681 miljoner euro. I Finnveras fond för exportgaranti- och specialborgensverksamhet och i statsgarantifonden fanns det således medel på sammanlagt nästan 1,5 miljarder euro i slutet av juni 2019.

År 2023 beräknas buffertmedlen uppgå till sammanlagt cirka 1,8 miljarder euro. Ökningen påverkas av ökningen av kapitalet i den specialfond som finns upptagen i Finnveras balansräkning. Till specialfonden överförs årligen resultatet av exportfinansieringen. Finansieringen av det kapitalbelopp som krävs baserar sig således på utvecklingen av årsresultat av Finnveras exportgarantiverksamhet.

Finnvera självbärande

Som mål för Finnveras verksamhet har satts att den ska vara självbärande. Utgifterna för bolagets verksamhet ska på lång sikt kunna täckas med inkomsterna från bolagets verksamhet. I fråga om finansieringen för små och medelstora företag är granskningsperioden för den självbärande förmågan 10 år och i fråga om exportfinansieringen 20 år. Exportgarantiverksamheten ska vara självbärande med stöd av internationell reglering.

Finnveras finansiering för små och medelstora företag har varit självbärande under en period på 10 år, när det kumulativa resultatet beräknas till utgången av juni 2019. Exportfinansieringen har på motsvarande sätt varit självbärande under Finnveras 20 verksamhetsår. Som en följd av detta har fonden för specialborgensverksamhet i Finnveras balansräkning ökat och dess belopp uppgår enligt situationen i slutet av juni 2019 till 773 miljoner euro.

Huruvida Finnveras resultat och långsiktiga självbärande förmåga uppnås under de kommande åren påverkas i betydande grad av den prissättning som motsvarar risken samt av ansvarsstockarnas storlek och risknivå. Vid prissättningen av exportgarantier ska minimiprissättningen enligt

OECD:s exportkreditavtal iakttas. I praktiken har OECD:s minimiprissättning i flera länder lett till ett överskott i exportgarantiverksamheten.

Finnverakoncernens resultat har varit vinstgivande varje år trots de faktiska och förväntade förluster som hänför sig till verksamheten även under och efter finanskrisen. Finnverakoncernens resultat för januari–juni 2019 var 72 miljoner euro.

Verksamhetens självbärande förmåga på ansvarsstocknivå följs upp med beloppet av de förluster som förutspås på årsnivå (Expected Loss, EL). Det årliga resultatet av verksamheten är vinstgivande när kostnaderna för och förlusterna av verksamheten är mindre än inkomsterna av verksamheten. Bolagets exportgarantiverksamhet har varit självbärande och vinstgivande under hela verksamheten, även under finanskrisen 2008.

4.2.2 Utveckling av finanstillsynen

Finnveras finanstillsyn har utvecklats aktivt de senaste åren. Arbets- och näringsministeriets ansvarsområde för revision och auditering ansvarar för Finnveras finanstillsyn. Enligt lag tillämpas inte kreditinstitutslagen på Finnvera, men vid tillsynen över bolaget ska i tillämpliga delar beaktas de principer som Finansinspektionen följer vid tillsynen över kreditinstitut. Vid tillsynen används en ICAAP-bedömning och ett SREP-brev. Tillsynen gäller i första hand en bedömning av om kapitalet är tillräckligt med tanke på kreditrisken, eftersom de största riskerna är förenade med kreditriskerna inom exportgarantiverksamheten. Även finansieringsrisker och operativa risker övervakas.

Målet med den bedömning som arbets- och näringsministeriet gjort är att analysera den totala risk som Finnvera utgör för finska staten, i synnerhet när det gäller kredit- och marknadsrisken och tillräckligt kapital. Bedömningen resulterar i en redogörelse för Finnveras kapitalutvärdering samt för likviditeten och kapitalets tillräcklighet (SREP-brev). Det första SREP-brevet blev klart i oktober 2018 och det andra i september 2019. Även Finnvera har fått de viktigaste iakttagelserna och slutsatserna samt eventuella rekommendationer till korrigerande åtgärder. I bedömningen försöker man också beakta den ränterisk som via ränteutjämningsverksamheten ska hanteras av Statskontoret.

Att vidare utveckla Finnveras finanstillsyn framställs en överföring av Finnveras finanstillsyn från arbets- och näringsministeriet till Finansinspektionen.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

I Finland måste det finnas ett internationellt sett konkurrenskraftigt offentligt exportfinansieringssystem, för att exportörerna ska ha lika förutsättningar att få exportleveranser som konkurrenterna sett till finansieringsvillkoren. Det exportfinansieringssystem som infördes vid ingången av 2012 har i princip varit rätt konkurrenskraftigt i jämförelse med systemen hos våra viktigaste konkurrentländer.

Bankerna finansierar inte heller i fortsättningen nästan alls långfristiga exportkrediter, och därför har Finnvera och Exportkredit alltså en viktig roll i exportfinansieringen. Numera har det

i flera fall blivit praxis att det i samband med exportprojekt också förutsätts ett finansieringsanbud från ett exportfinansieringsinstitut, och med hjälp av finansiering från dessa bolag kan man bidra till att exportföretag får exportleveranser.

Exportföretagen använder i stor utsträckning också finländska underleverantörer, till exempel företag inom sektorn för små och medelstora företag. Exportfinansieringen har alltså omfattande externa konsekvenser för de finländska företagen och därigenom för den finländska samhällsekonomin. En enskild stor finländsk exportaffärer kan innebära hundratals eller rentav tusentals årsverken i exportföretaget och i underleverantörsnätverket. Utöver de direkta konsekvenserna för sysselsättningen sträcker sig projektens konsekvenser längre i form av skatteinkomster samt i form av en ökning av kommunala och privata tjänster och ökad konsumtionsefterfrågan på företagens hemort och även i vidare utsträckning inom den regionala ekonomin.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Finnvera Abp och Finlands Exportkredit Ab.

Yttranden om propositionen har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet, Finnvera Abp, Finlands näringsliv rf, Teknologindustri rf, Finanssiala ry och Företagarna i Finland rf.

Justitieministeriet och utrikesministeriet har meddelat att de inte har något att yttra om propositionen. Finnvera Abp, Finanssiala ry, Finlands näringsliv rf och Teknologindustri rf har meddelat att de understöder regeringens proposition. Företagarna i Finland rf har inte utnyttjat möjligheten att lämna ett yttrande i ärendet.

Finansministeriet har i sitt yttrande i själva verket varken understött eller motsatt sig propositionen, men ministeriet har framfört att de betydande höjningarna av fullmakterna som ingår i helheten för exportfinansieringen ställer mer omfattande krav än tidigare på riskhanteringen och beslutsprocesserna i fråga om exportfinansieringen samt på tillsynen över Finnvera, och att de föreslagna åtgärderna som gäller riskhantering och tillsyn inte är tillräckliga i förhållande till de föreslagna höjningarna av fullmakterna och de ansvarsnivåer som höjningarna möjliggör. Regeringens proposition med förslag till höjning av fullmakterna för exportfinansiering ska som en väsentlig del av den kommande utvecklingen av finanstillsynen sammankopplas med överföringen av ansvaret för finanstillsynen över Finnvera från arbets- och näringsministeriet till Finansinspektionen. I yttrandet konstateras det dessutom att beredningen av överföringen av finanstillsynen över Finnvera och av tillsynens innehåll har inletts i september 2019, och att de förslag till författningsändringar som gäller överföringen av tillsynen avses bli framlagda som en del av en mer omfattande beredning av de författningsändringar som gäller exportfinansieringen och en regeringsproposition som ska lämnas på basis av dem 2020.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

4 §. Beviljande av export- och fartygskrediter. Det föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras så att Exportkredit kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnveras medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro. Höjningen av maximibeloppet baserar sig på att det nuvarande maximibeloppet på 22 miljarder euro bedöms vara för lågt i jämförelse med efterfrågan på finansiering. Genom en omedelbar höjning av fullmakten säkerställs det att det offentliga exportfinansieringssystemet fungerar störningsfritt under den närmaste framtiden. Enligt situationen vid utgången av juni 2019 har det av bevillningsfullmakten för export- och fartygskrediter använts 12,2 miljarder euro. Beloppet omfattar de avtal som ingåtts och 50 procent av de anbud som lämnats. Av bevillningsfullmakten återstår således 9,8 miljarder euro. Enligt situationen vid utgången av juni 2019 fanns det ansökningar om exportkrediter till ett värde av nästan 17 miljarder euro.

Beviljandet av nya krediter förbrukar snabbt fullmakten till fullt belopp. På grund av de långa kredittiderna har däremot återbetalningsvolymen för krediter tills vidare hållits på en måttfull nivå. Inom den närmaste framtiden kommer dock återbetalningen av krediter att öka avsevärt, eftersom stora krediter i Finnveras lånestock återbetalas i allt större omfattning. Enligt prognoserna kan därför de stora återbetalningarna leda till att ökningen av stocken av utestående exportkrediter avtar och kan vända nedåt under förutsättning att det inte i någon betydande utsträckning uppstår någon helt ny efterfrågan på finansiering, till exempel på grund av utvecklingen av ny teknik.

8 §. Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal och fatta ränteutjämningsbeslut. På grund av den skärpta regleringen av finansmarknaden förväntas bankernas vilja att bevilja långfristiga exportkrediter inte öka, och därför verkar det sannolikt att antalet ränteutjämningsavtal som hänförs till krediter med fast ränta som banker finansierar inte kommer att vara särskilt stort den närmaste framtiden. Däremot är det sannolikt att andelen ränteutjämningsbeslut kommer att öka, eftersom efterfrågan på export- och fartygskrediter med fast ränta genom Finnveras medelanskaffning har ökat betydligt. Genom höjningen av fullmakten säkerställs det också att Exportkredit kan bevilja exportkrediter med fast ränta inom ramen för det maximibelopp på 33 miljarder euro som föreslås i 4 §. Därför föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras så att Exportkredit med kreditinstitut och finansiella institut får ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut enligt 6 § till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

1.2 Lagen om statens specialfinansieringsbolag

8 a §. Borgen för bolagets lån. I paragrafen föreskrivs det om borgen för lån som statens specialfinansieringsbolag Finnvera upptar. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras så att bolaget samtidigt för lån med statlig borgen får ha utestående lånekapital till ett motvärde av högst 20 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang.

Det föreslås således att borgensfullmakten höjs med fem miljarder euro. Höjningarna av fullmakterna för exportfinansiering infaller tidsmässigt före behovet av borgensfullmakter för medelanskaffning, och därför anses beloppet på 20 miljarder euro i detta skede vara tillräckligt. Avsikten är att höja det föreslagna maximibeloppet för statsborgen för medelanskaffning senare, om fullmakten för statsborgen bedöms bli använd enligt finansieringsprognosen. En höjning av fullmakten möjliggör medelanskaffning som motsvarar den ökade efterfrågan på Finnveras export- och fartygskrediter. Med hjälp av medelanskaffningen kan Exportkredit bevilja export- och fartygskrediter för finansiering av exporten.

Finnveras medelanskaffning för finansiering av export- och fartygskrediter sker huvudsakligen inom ramen för ett låneprogram. De lån som bolaget upptar för export- och fartygskreditsfinansiering i form av krediter baserar sig huvudsakligen på de skuldebrev som emitteras inom ramen för det kreditbetygsatta Euro Medium Term Note-programmet.

Borgen som staten beviljar ska vara avgiftsfri. Finnveras medelanskaffning som är föremål för borgen utgör utförande av en specialuppgift som framställts för bolaget i lagstiftningen.

I maximibeloppet inkluderas det utestående kapitalet av de lån som bolaget upptagit och som borgen gäller. Utöver maximibeloppet får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang. Genom Finnveras medelanskaffning kan medel också skaffas för inhemsk finansieringsverksamhet.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 14/2011 rd ansett att statsborgen med stöd av 82 § 2 mom. i grundlagen ska beviljas med riksdagens samtycke och att detta samtycke kan vara ett särskilt beslut eller ingå i lag. I motiveringen nämns det särskilt att borgensförbindelsens maximibelopp ska framgå av samtycket. Grundlagsutskottet har ansett att kravet på angivande av maximibelopp kan uppfyllas i fråga om poster hänförliga till kapitalet, bland annat räntor, också genom en beskrivning i ord i bestämmelsen som tillräckligt tydligt anger vilka dessa anknyttande poster är och genom en uppskattning av beloppet i motiven.

1.3 Lagen om statliga exportgarantier

10 §. Ansvarsgränser. Det föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras så att det sammanlagda ansvaret för exportgarantier och skyddsarrangemang får uppgå till högst 38 miljarder euro. Däremot föreslås det inte någon höjning av maximibeloppet av exportgarantierna vid specialrisktagning enligt 6 § eller av maximibeloppet av garantiansvaret för de investeringsgarantier som avses i 5 § 2 mom.

Enligt 5 § i exportkreditlagen täcks kreditriskerna i samband med export- och fartygskrediterna genom exportgarantier eller fartygsгарantier som Finnvera beviljar. Därför måste man samtidigt med höjningen av bevilningsfullmakten för export- och fartygskrediter också höja fullmakten för exportgarantier, för att nya exportkrediter ska kunna beviljas.

Det föreslås att fullmakterna för exportgarantier ska höjas med elva miljarder euro. Den föreslagna höjningen motsvarar det höjningsbehov som hänför sig till den föreslagna höjningen av maximibeloppet av export- och fartygskrediter. I fråga om exportgarantier utjämnas den höjda stocken i och med att tidigare beviljade exportgarantier upphör när krediterna har betalats. Eftersom orderstocken inom de viktigaste exportbranscherna förutspås bli betydligt starkare ökar dock avsevärt

också maximibeloppet av de exportgarantier som beviljas till en början. Den ökade återbetalningen av exportkrediter den närmaste framtiden bromsar dock också upp ökningen av exportgarantierna med motsvarande belopp. På samma sätt som i fråga om exportkrediter förutspås också exportgarantierna börja minska som en följd av de ökande återbetalningarna. Detta förutsätter dock att det inte i betydande utsträckning uppstår någon helt ny efterfrågan på finansiering till exempel på grund av utvecklingen av ny teknik.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft senast vid ingången av 2020. Lagförslaget är brådskande, eftersom Finlands Exportkredit Ab inom ramen för de nuvarande fullmakterna kan lämna anbud om finansiering av exportprojekt endast i begränsad omfattning i slutet av 2019 och i början av 2020.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 4 och 8 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) 4 § 1 mom. och 8 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1513/2016, som följer:

4 §

Beviljande av export- och fartygskrediter

Bolaget kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

8 §

Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal och fatta ränteutjämningsbeslut

Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut enligt 6 § till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 8 a § 3 mom., sådant det lyder
i lag 256/2016, som följer:

8 a §

Borgen för bolagets lån

Bolaget får samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 20 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövligt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra motsvarande skyddsarrangemang.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om statliga exportgarantier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga exportgarantier (422/2001) 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1515/2016, som följer:

10 §

Ansvarsgränser

Det sammanlagda ansvaret för exportgarantier och skyddsarrangemang får uppgå till högst 38 miljarder euro. Borgensansvaret för de exportgarantier som avses i 6 § får dock uppgå till högst 5 miljarder euro och garantiansvaret för de investeringsgarantier som avses i 5 § 2 mom. till högst 200 miljoner euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 november 2019

Statsminister

Antti Rinne

Näringsminister Katri Kulmuni

1.

Lag

om ändring av 4 och 8 § i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) 4 § 1 mom. och 8 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1513/2016, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Beviljande av export- och fartygskrediter

Bolaget kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 22 miljarder euro.

8 §

Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal och fatta ränteutjämningsbeslut

Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut enligt 6 § till ett kapitalvärde av högst 22 miljarder euro.

Föreslagen lydelse

4 §

Beviljande av export- och fartygskrediter

Bolaget kan bevilja export- och fartygskrediter med fast eller rörlig ränta som baserar sig på Finnvera Abp:s medelanskaffning till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

8 §

Fullmakt att ingå ränteutjämningsavtal och fatta ränteutjämningsbeslut

Bolaget får med kreditinstitut och finansiella institut ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut enligt 6 § till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 8 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 256/2016, som följer:

Gällande lydelse

8 a §

Borgen för bolagets lån

Bolaget får samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 15 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövt antal ränte-växlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra mot-svarande skyddsarrangemang.

Föreslagen lydelse

8 a §

Borgen för bolagets lån

Bolaget får samtidigt för lån och låneprogram med statlig borgen ha utestående lånekapital till ett motvärde i euro av högst 20 miljarder euro. Dessutom får bolaget ha räntor som räknas på kapitalet av lån med statlig borgen som bolaget upptagit och, som skydd mot risker, ett behövt antal ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till lånen och andra mot-svarande skyddsarrangemang.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om statliga exportgarantier

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga exportgarantier (422/2001) 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1515/2016, som följer:

Gällande lydelse

10 §

Ansvarsgränser

Det sammanlagda ansvaret för exportgarantier och skyddsarrangemang får uppgå till högst 27 miljarder euro. Borgensansvaret för de exportgarantier som avses i 6 § får dock uppgå till högst 5 miljarder euro och garanti-ansvaret för de investeringsgarantier som avses i 5 § 2 mom. till högst 200 miljoner euro.

Föreslagen lydelse

10 §

Ansvarsgränser

Det sammanlagda ansvaret för exportgarantier och skyddsarrangemang får uppgå till högst 38 *miljarder* euro. Borgensansvaret för de exportgarantier som avses i 6 § får dock uppgå till högst 5 miljarder euro och garanti-ansvaret för de investeringsgarantier som avses i 5 § 2 mom. till högst 200 miljoner euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .
